

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Πού και πώς>Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο

Πολωνία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Η παραπομπή στη διαμεσολάβηση συνιστά εναλλακτική μέθοδο επίλυσης της διαφοράς αντί της υπαγωγής της υπόθεσης στο δικαστήριο. Η διαμεσολάβηση είναι μια εξωδικαστική (φιλική) μέθοδος επίλυσης των διαφορών, με τη βοήθεια ενός ανεξάρτητου και εξειδικευμένου προσώπου ή φορέα (διαμεσολαβητή). Η διαδικασία της διαμεσολάβησης είναι εκούσια (κάθε διάδικος της διαφοράς μπορεί να άρει οποτεδήποτε τη συναίνεσή του και να αποσυρθεί από τη διαμεσολάβηση) και εμπιστευτική (οι μετέχοντες υποχρεούνται να τηρούν εμπιστευτικές τις πληροφορίες που αποκτούν στο πλαίσιο της διαμεσολάβησης) και οι διαμεσολαβητές είναι αμερόληπτοι και ανεξάρτητοι (δεν συντάσσονται με κανέναν διάδικο και καταρχήν δεν εισηγούνται λύσεις της διαφοράς).

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Γενικά, οι αγωγές μπορούν να κατατίθενται οποτεδήποτε στο δικαστήριο εκτός αν ειδικοί κανόνες προβλέπουν προθεσμία. Ωστόσο, ο διάδικος που καταθέτει αγωγή μετά την παρέλευση του χρόνου παραγραφής της αξίωσης κινδυνεύει να ηττηθεί εάν ο αντίδικος επικαλεστεί την παραγραφή.

Το πολωνικό δίκαιο προβλέπει προθεσμίες παραγραφής (*terminy zawite*). Ο ειδικός χαρακτήρας των προθεσμιών παραγραφής έχει την έννοια ότι αν ο διάδικος που έχει το σχετικό δικαίωμα δεν προβεί σε ορισμένη πράξη εντός της προθεσμίας, το εν λόγω δικαίωμά του παραγράφεται. Ο κώδικας πολιτικής δικονομίας (ΚΠολΔ, *Kodeks postępowania cywilnego*) δεν περιλαμβάνει γενικές διατάξεις για τις προθεσμίες παραγραφής, αλλά προβλέπει τις εν λόγω προθεσμίες στους κανόνες που ρυθμίζουν συγκεκριμένες καταστάσεις.

Η παραγραφή του δικαιώματος λόγω της παρέλευσης της προθεσμίας παραγραφής είναι δεσμευτική για τα μέρη της έννομης σχέσης, το δικαστήριο ή άλλη αρχή που εξετάζει την υπόθεση. Η αρχή εξετάζει αυτεπαγγέλτως την παραγραφή χωρίς να έχει προβληθεί αίτημα ή ένσταση διαδίκου. Η προθεσμία παραγραφής μπορεί να ανανεωθεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν η μη τήρησή της δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του διαδίκου.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Για να κριθεί το αν ένα δικαστήριο της επικράτειας ορισμένου κράτους μέλους είναι αρμόδιο για την εκδίκαση μιας συγκεκριμένης υπόθεσης, θα πρέπει να καθοριστεί η αρμοδιότητα του εν λόγω δικαστηρίου.

Η γενική αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων της Πολωνίας να επιλύουν αστικές υποθέσεις στην επικράτεια της καλείται εθνική αρμοδιότητα και ρυθμίζεται από τον ΚΠολΔ.

Οι υποθέσεις που πρόκειται να εκδικαστούν υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν ο εναγόμενος έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του ή την έδρα του στην Πολωνία.

Επιπλέον, εθνική αρμοδιότητα έχουν τα πολωνικά δικαστήρια στις εξής υποθέσεις:

σε γαμικές διαφορές (η εθνική αρμοδιότητα είναι αποκλειστική εάν και οι δύο σύζυγοι είναι πολίτες Πολωνίας και έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Πολωνία)

σε διαφορές που αφορούν τη σχέση γονέων και τέκνων (η εθνική αρμοδιότητα είναι αποκλειστική εάν όλοι οι διάδικοι είναι πολίτες Πολωνίας και έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Πολωνία)

σε διαφορές που αφορούν τη διατροφή και την αναγνώριση της συγγένειας τέκνου (υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα αν ο ενάγων νομιμοποιείται ενεργητικά και έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Πολωνία)

σε διαφορές εργατικού δικαίου (οι υποθέσεις στις οποίες ο ενάγων είναι εργαζόμενος υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν η εργασία συνήθως εκτελείται, εκτελούνταν ή επρόκειτο να εκτελεστεί στην Πολωνία)

σε διαφορές ασφάλισης (οι υποθέσεις που αφορούν σχέση ασφάλισης και εισάγονται στο δικαστήριο κατά του ασφαλιστή υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν ο ενάγων έχει την κατοικία του στην Πολωνία ή εάν άλλως θεμελιώνεται η διεθνής δικαιοδοσία της Πολωνίας)

σε διαφορές καταναλωτών (οι υποθέσεις στις οποίες ο ενάγων είναι καταναλωτής υπάγονται στην εθνική αρμοδιότητα εάν ο καταναλωτής έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στην Πολωνία και προέβη στις απαιτούμενες ενέργειες για τη σύναψη σύμβασης στην Πολωνία στις εν λόγω περιπτώσεις, ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή αντιμετωπίζεται ως οντότητα που έχει την κατοικία ή την έδρα της στην Πολωνία εάν έχει επιχείρηση ή παράρτημα στην Πολωνία και η σύμβαση με τον καταναλωτή συνήφθη στο πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας της εν λόγω επιχείρησης ή του εν λόγω παραρτήματος).

Τα πολωνικά δικαστήρια έχουν αποκλειστική εθνική αρμοδιότητα σε: υποθέσεις που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο ή την κατοχή ακινήτου που βρίσκεται στην Πολωνία υποθέσεις μίσθωσης (*najem* ή *dzierżawa*) και άλλες σχέσεις που αφορούν τη χρήση τέτοιου ακινήτου (με εξαίρεση τις υποθέσεις που αφορούν μισθώματα και άλλα οφειλόμενα ποσά από τη χρήση ή τον προσπορισμό οφελών από το ακίνητο) άλλες υποθέσεις στις οποίες η απόφαση του δικαστηρίου αφορά εμπράγματα δικαιώματα, την κατοχή ή τη χρήση ακινήτου που βρίσκεται στην Πολωνία υποθέσεις λύσης νομικού προσώπου ή οργανωτικής μονάδας χωρίς νομική προσωπικότητα, καθώς και κατάργησης ή ακύρωσης των αποφάσεων των διοικούντων οργάνων του, εάν το νομικό πρόσωπο ή η οργανωτική μονάδα χωρίς νομική προσωπικότητα έχει έδρα στην Πολωνία.

Επιπλέον, εάν η εθνική αρμοδιότητα καταλαμβάνει μια υπόθεση βάσει της κύριας αγωγής, η εν λόγω αρμοδιότητα καταλαμβάνει επίσης την ανταγωγή.

Τα μέρη μιας συγκεκριμένης έννομης σχέσης μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς την υπαγωγή των διαφορών που αφορούν περιουσιακά δικαιώματα και απορρέουν από την εν λόγω σχέση στην αρμοδιότητα των πολωνικών δικαστηρίων.

Το δικαστήριο εξετάζει αυτεπαγγέλτως την έλλειψη εθνικής αρμοδιότητας σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

Εάν διαπιστωθεί ότι δεν υφίσταται εθνική αρμοδιότητα, το δικαστήριο απορρίπτει την αίτηση ή την αγωγή.

Η έλλειψη εθνικής αρμοδιότητας συνιστά λόγο ακυρότητας της διαδικασίας.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντιδίκου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Για να κριθεί ποιο πρωτοδικείο (*sąd rejonowy*) ή περιφερειακό δικαστήριο (*sąd okręgowy*) είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης, θα πρέπει να εξεταστεί η κατά τόπο αρμοδιότητα του δικαστηρίου. Το πολωνικό δίκαιο διακρίνει τη γενική, τη συντρέχουσα και την αποκλειστική κατά τόπο αρμοδιότητα.

α. Γενική κατά τόπον αρμοδιότητα

Γενικά, οι αγωγές πρέπει να ασκούνται στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος κατοικίας του εναγομένου (βάσει του αστικού κώδικα, ως κατοικία του φυσικού προσώπου νοείται η κοινότητα/πόλη στην οποία διαμένει με πρόθεση μόνιμης διαμονής). Εάν ο εναγόμενος δεν

έχει κατοικία στην Πολωνία, η κατά τόπο αρμοδιότητα καθορίζεται βάσει του τόπου διαμονής του, και, αν είναι αγνώστου διαμονής ή διαμένει εκτός της Πολωνίας, βάσει της τελευταίας κατοικίας του εναγομένου στην Πολωνία. Οι αγωγές κατά του Δημοσίου Ταμείου πρέπει να κατατίθενται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου ανήκει η έδρα της κρατικής οργανωτικής μονάδας την οποία αφορά η αγωγή. Οι αγωγές κατά νομικού προσώπου ή άλλης οντότητας που δεν είναι φυσικό πρόσωπο πρέπει να ασκούνται στο δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος της έδρας της εν λόγω οντότητας.

β. Συντρέχουσα κατά τόπο αρμοδιότητα

Βάσει των κανόνων για τη συντρέχουσα κατά τόπο αρμοδιότητα, οι ενάγοντες μπορούν –κατά τη διακριτική τους ευχέρεια– να προσφύγουν είτε ενώπιον του δικαστηρίου που έχει γενική αρμοδιότητα ή ενώπιον άλλου δικαστηρίου που ο νόμος ορίζει αρμόδιο. Στις αστικές δίκες της Πολωνίας, συντρέχουσα κατά τόπο αρμοδιότητα θεμελιώνεται στις εξής περιπτώσεις: σε αξιώσεις διατροφής και αναγνώρισης της συγγένειας τέκνου σε περιουσιακές αξιώσεις κατά επιχειρηματικής οντότητας

σε διαφορές από σύμβαση σε αδικοπρακτικές αξιώσεις σε αξιώσεις για πληρωμή του ποσού που οφείλεται για τον χειρισμό της υπόθεσης (αμοιβή πληρεξουσίου) σε αξιώσεις από μίσθωση (*najem ή dzierżawa*) ακινήτου σε διαφορές που αφορούν γραμμάτιο εις διαταγήν ή επιταγή.

Οι αγωγές διατροφής και αναγνώρισης της συγγένειας τέκνου και οι συναφείς αξιώσεις μπορούν να ασκούνται στο δικαστήριο της κατοικίας του δικαιούχου.

Οι αγωγές για περιουσιακή αξίωση κατά επιχειρηματικής οντότητας μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος των κεντρικών γραφείων ή ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος του υποκαταστήματος, εφόσον η αγωγή αφορά τις δραστηριότητες των κεντρικών γραφείων ή του οικείου υποκαταστήματος. Οι αγωγές για τη σύναψη σύμβασης, τον καθορισμό του περιεχομένου σύμβασης, την τροποποίηση σύμβασης, την αναγνώριση της ύπαρξης σύμβασης, την εκτέλεση, την καταγγελία ή την ακύρωση σύμβασης, καθώς και οι αγωγές αποζημίωσης λόγω μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης σύμβασης μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος εκτέλεσης της σύμβασης. Σε περίπτωση αμφιβολιών, ο τόπος εκτέλεσης της σύμβασης θα πρέπει να επιβεβαιώνεται γραπτώς. Οι αγωγές αδικοπραξίας μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος επέλευσης του συμβάντος που προκάλεσε τη ζημία. Οι αγωγές πληρωμής του ποσού που οφείλεται για τον χειρισμό υπόθεσης μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος χειρισμού της υπόθεσης από τον νομικό εκπρόσωπο. Οι αγωγές για αξίωση που απορρέει από μίσθωση ακινήτου (*najem ή dzierżawa*) μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του ακινήτου. Οι αγωγές κατά προσώπου που ευθύνεται βάσει γραμματίου εις διαταγήν ή επιταγής μπορούν να ασκούνται ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου πληρωμής. Περισσότερα πρόσωπα που ευθύνονται βάσει γραμματίου εις διαταγήν ή επιταγής μπορούν να εναχθούν από κοινού στο δικαστήριο του τόπου πληρωμής ή στο δικαστήριο που έχει γενική αρμοδιότητα για τον λήπτη ή τον εκδότη του γραμματίου εις διαταγήν ή της επιταγής.

γ. Αποκλειστική κατά τόπο αρμοδιότητα

Οι διατάξεις που διέπουν την αποκλειστική κατά τόπον αρμοδιότητα είναι αναγκαστικού δικαίου. Αποκλείουν, σε ορισμένες κατηγορίες υποθέσεων, τη δυνατότητα άσκησης αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου της γενικής ή της συντρέχουσας αρμοδιότητας, καθώς και τη δυνατότητα παραπομπής της υπόθεσης σε άλλο δικαστήριο προς εκδίκαση, με συμφωνία παρέκτασης της αρμοδιότητας. Στην περίπτωση αποκλειστικής αρμοδιότητας, μόνο ένα δικαστήριο μεταξύ των δικαστηρίων του ίδιου βαθμού είναι αρμόδιο για την εκδίκαση μιας συγκεκριμένης υπόθεσης. Ανάλογο με το είδος της υπόθεσης, θα πρόκειται για συγκεκριμένο πρωτοδικείο ή περιφερειακό δικαστήριο.

Οι αγωγές που αφορούν την κυριότητα ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο, καθώς και οι αγωγές που αφορούν την κατοχή ακινήτου, μπορούν να ασκούνται αποκλειστικά ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου του ακινήτου. Εάν το αντικείμενο της διαφοράς είναι κτηματική δουλεία, η αρμοδιότητα καθορίζεται σύμφωνα με τον τόπο του βεβαρημένου ακινήτου. Η ανωτέρω αρμοδιότητα εκτείνεται στις προσωπικές αξιώσεις που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα και δικαιώματα που επιδιώκονται από κοινού με τις εν λόγω αξιώσεις κατά του ίδιου εναγομένου. Οι αγωγές που αφορούν κληρονομική διαδοχή, νόμιμη μοίρα, καθώς και κληροδοσίες, εντολές ή άλλες διατάξεις διαθήκης μπορούν να ασκούνται μόνο ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου του τόπου της τελευταίας συνήθους διαμονής του διαθέτη και, εάν δεν μπορεί να διαπιστωθεί συνήθης διαμονή του διαθέτη στην Πολωνία, ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος της κληρονομιάς ή μέρους αυτής. Οι αγωγές που αφορούν τη συμμετοχή σε συνεταιρισμό, προσωπική εταιρεία, κεφαλαιουχική εταιρεία ή ένωση μπορούν να ασκούνται αποκλειστικά ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της έδρας της. Οι αγωγές που αφορούν σχέση γάμου μπορούν να ασκούνται μόνο ενώπιον του δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου ανήκει ο τόπος της τελευταίας κατοικίας των συζύγων, εφόσον έστω ο ένας από αυτούς εξακολουθεί να έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του εντός της εν λόγω περιφέρειας. Ελλείψει τέτοιας βάσης, αποκλειστικά αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο της κατοικίας του εναγομένου, ενώ, ελλείψει και αυτής της βάσης, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντος. Οι αγωγές που αφορούν τη σχέση μεταξύ γονέων και τέκνων και θετών γονέων και υιοθετημένων τέκνων μπορούν να ασκούνται αποκλειστικά ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του ενάγοντος, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει βάση κατάθεσης της αγωγής σύμφωνα με τις διατάξεις για τη γενική αρμοδιότητα.

Επιπλέον, εάν θεμελιώνεται αρμοδιότητα περισσότερων δικαστηρίων ή εάν η αγωγή ασκείται κατά περισσότερων εναγομένων για τους οποίους είναι αρμόδια διαφορετικά δικαστήρια βάσει των κανόνων για τη γενική αρμοδιότητα, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει οποιοδήποτε από τα εν λόγω δικαστήρια. Το ίδιο ισχύει εάν ο τόπος του ακινήτου που αποτελεί τη βάση καθορισμού της αρμοδιότητας ανήκει σε περισσότερες δικαστικές περιφέρειες. Εάν το αρμόδιο δικαστήριο δεν μπορεί να εκδικάσει την υπόθεση ή να λάβει άλλα μέτρα λόγω κωλύματος, το ανώτερο δικαστήριο αυτού θα ορίσει άλλο δικαστήριο σε συνεδρίαση κλεισμένων των θυρών. Εάν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΠολΔ, δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί η κατά τόπο αρμοδιότητα βάσει των περιστάσεων της υπόθεσης, το Ανώτατο Δικαστήριο (*Sąd Najwyższy*), σε συνεδρίαση κλεισμένων των θυρών, θα ορίσει το δικαστήριο ενώπιον του οποίου θα ασκηθεί η αγωγή. Οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς να υπαγάγουν ήδη υφιστάμενη διαφορά ή οποιαδήποτε διαφορά που ενδεχομένως προκύψει στο μέλλον από συγκεκριμένη έννομη σχέση σε πρωτοβάθμιο δικαστήριο που δεν είναι κατά τόπο αρμόδιο βάσει του νόμου. Το εν λόγω δικαστήριο θα είναι τότε αποκλειστικά αρμόδιο, εκτός εάν οι διάδικοι έχουν συμφωνήσει διαφορετικά ή εάν ο ενάγων έχει προβάλει την αξίωσή του με ηλεκτρονική διαδικασία αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής (*elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU). Οι διάδικοι μπορούν επίσης να περιορίσουν με γραπτή συμφωνία το δικαίωμα του ενάγοντος να επιλέξει μεταξύ περισσότερων δικαστηρίων που είναι αρμόδια για τις εν λόγω διαφορές. Ωστόσο, οι διάδικοι δεν μπορούν να μεταβάλουν την αποκλειστική αρμοδιότητα.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού;

Η καθ' ύλην αρμοδιότητα των τακτικών δικαστηρίων (*sądy powszechnie*) της Δημοκρατίας της Πολωνίας ρυθμίζεται από τις διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας.

Στην αστική διαδικασία, πρωτοβάθμια δικαστήρια είναι τα πρωτοδικεία και τα περιφερειακά δικαστήρια και δευτεροβάθμια δικαστήρια είναι τα περιφερειακά δικαστήρια και τα εφετεία (*sądy apelacyjne*).

Καταρχήν, οι αστικές υποθέσεις εκδικάζονται στον πρώτο βαθμό από τα πρωτοδικεία, εκτός αν η αρμοδιότητα έχει ανατεθεί στα περιφερειακά δικαστήρια. Η αρμοδιότητα των περιφερειακών δικαστηρίων στον πρώτο βαθμό εκτείνεται στις υποθέσεις:

μη περιουσιακών δικαιωμάτων (και περιουσιακών αξιώσεων που εγείρονται από κοινού με τα εν λόγω δικαιώματα), εκτός από τις υποθέσεις αναγνώρισης ή προσβολής της συγγένειας τέκνου, ακύρωσης και αναγνώρισης της πατρότητας και λύσης της υιοθεσίας

προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, καθώς και στις υποθέσεις που αφορούν εφευρέσεις, υποδείγματα χρησιμότητας, βιομηχανικά σχέδια, εμπορικά σήματα, γεωγραφικές ενδείξεις και τοπογραφίες ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, και στις υποθέσεις προστασίας άλλων άυλων περιουσιακών στοιχείων

αξιώσεων βάσει του νόμου για τον Τύπο

περιουσιακών δικαιωμάτων, όταν η αξία του αντικείμενου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των 75 000 PLN (ζλότι Πολωνίας) (εκτός από τις υποθέσεις διατροφής, προσβολής του δικαιώματος κατοχής, διαχωρισμού των περιουσιακών στοιχείων των συζύγων, προσαρμογής κτηματολογικών εγγραφών στο πραγματικό νομικό καθεστώς και τις υποθέσεις που εξετάζονται ηλεκτρονικά με τη διαδικασία της αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής)

για την έκδοση απόφασης επέχουσας θέσης απόφασης διάσπασης συνεταιρισμού

για την κατάργηση, ακύρωση ή αναγνώριση του ανυπόστατου απόφασης του οργάνου διοίκησης νομικού προσώπου ή οργανωτικής μονάδας που δεν είναι νομικό πρόσωπο άλλα της έχει χορηγηθεί από τον νόμο νομική προσωπικότητα

πρόληψης και καταπολέμησης του αθέμιτου ανταγωνισμού

αποζημίωσης λόγω ζημίας που προκλήθηκε με την έκδοση παράνομης τελεσίδικης απόφασης.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Καταρχήν, στην αστική διαδικασία οι διάδικοι και τα όργανα διοίκησής τους ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους μπορούν να ενεργούν ενώπιον του δικαστηρίου αυτοπροσώπως ή διά αντιπροσώπου.

Ωστόσο, ο ΚΠολΔ προβλέπει υποχρεωτική εκπροσώπηση από δικηγόρο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Στη διαδικασία ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, οι διάδικοι πρέπει να εκπροσωπούνται από δικηγόρο (*adwokat*) ή νομικό σύμβουλο (*radca prawny*). Σε υποθέσεις βιομηχανικής ιδιοκτησίας, πρέπει επίσης να εκπροσωπούνται από σύμβουλο σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (*zecznik patentowy*). Η υποχρέωση εκπροσώπησης ισχύει επίσης για τις οικονομικές πράξεις που αφορούν διαδικασία ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου και διεξάγονται ενώπιον κατώτερου δικαστηρίου. Η υποχρέωση εκπροσώπησης δεν ισχύει εάν η διαδικασία αφορά αίτηση απαλλαγής από τα δικαστικά έξοδα, διορισμού δικηγόρου ή νομικού συμβούλου, ή εάν ο διάδικος, το όργανο διοίκησης, ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο νομικός εκπρόσωπός του είναι δικαστής, εισαγγελέας, συμβολαιογράφος ή καθηγητής δικαίου ή κάτοχος μεταδιδακτορικού διπλώματος στο δίκαιο (*doktor habilitowany nauk prawnych*), καθώς και εάν ο διάδικος, το όργανο διοίκησης, ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο νομικός εκπρόσωπός του είναι δικηγόρος, νομικός σύμβουλος ή σύμβουλος του Νομικού Συμβουλίου του Δημοσίου Ταμείου (*Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa*).

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Οι αγωγές θα πρέπει να κατατίθενται στο αρμόδιο δικαστήριο.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Τα δικόγραφα πρέπει να κατατίθενται στο δικαστήριο στην πολωνική γλώσσα ή με συνημμένη μετάφραση στην πολωνική γλώσσα. Η αγωγή πρέπει να υποβληθεί εγγράφως. Εξαιρείται η εξής περίπτωση στο εργατικό δίκαιο και το δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης: ο εργαζόμενος ή ο ασφαλισμένος που ενεργεί χωρίς δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο μπορεί να καταθέσει προφορικά στο αρμόδιο δικαστήριο αγωγή, το περιεχόμενο ένδικου βοηθήματος ή άλλα δικόγραφα για να περιληφθούν στη δικογραφία.

Στην ηλεκτρονική διαδικασία της αίτησης έκδοσης διαταγής πληρωμής, δικόγραφο μπορεί επίσης να κατατεθεί μέσω συστήματος διαβίβασης δεδομένων.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Η αγωγή πρέπει να ασκηθεί με τη χρήση επίσημου εντύπου μόνο εφόσον αυτό προβλέπεται από ειδική διάταξη. Υπάρχουν δύο περιπτώσεις στις οποίες η αγωγή πρέπει να ασκηθεί με τη χρήση επίσημου εντύπου: όταν ο ενάγων είναι πάροχος υπηρεσιών ή πωλητής και εγείρει αξιώσεις βάσει σύμβασης με συγκεκριμένο αντικείμενο (παροχή ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μαζική μεταφορά προσώπων και αποσκευών προμηνεία ηλεκτρικής ενέργειας, αερίου και πετρελαίου ύδρευση και αποχέτευση διάθεση αποβλήτων και παροχή θερμότητας) και στις ταχείες διαδικασίες (*postępowanie uproszczone*).

Η αγωγή θα πρέπει να είναι έγγραφη. Εξαιρέση στον εν λόγω κανόνα συνιστούν οι διαδικασίες του εργατικού δικαίου και του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης, στις οποίες εργαζόμενος ή ασφαλισμένος που ενεργεί χωρίς δικηγόρο ή νομικό σύμβουλο μπορεί να καταθέσει προφορικά αγωγή στο αρμόδιο δικαστήριο, ώστε να περιληφθεί στη δικογραφία.

Η αγωγή πρέπει:

να περιλαμβάνει την ονομασία του δικαστηρίου στο οποίο κατατίθεται τα ονόματα των διαδίκων, των νομίμων εκπροσώπων τους και των νομικών εκπροσώπων τους

να προσδιορίζει το είδος του δικογράφου

να περιλαμβάνει την αξία του αντικείμενου της διαφοράς ή της προσφυγής, εφόσον η καθ' ύλη αρμοδιότητα του δικαστηρίου, το ποσό των τελών που πρέπει να καταβληθεί ή το παραδεκτό του ένδικου βοηθήματος εξαρτάται από την εν λόγω αξία και το χρηματικό ποσό που προσδιορίζεται δεν αποτελεί αντικείμενο της υπόθεσης

να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς

να προσδιορίζει την κατοικία ή την έδρα και τη διεύθυνση των διαδίκων, των νομίμων εκπροσώπων των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων τους

να περιλαμβάνει τον αριθμό PESEL (γενικό σύστημα ηλεκτρονικής καταχώρισης πληθυσμού) του ενάγοντος ή τον αριθμό φορολογικού μητρώου (NIP) του εάν ο ενάγων είναι φυσικό πρόσωπο που υποχρεούται να διαθέτει τέτοιο αριθμό ή διαθέτει τέτοιο χωρίς να υπέχει σχετική υποχρέωση ή να περιλαμβάνει τον αριθμό μητρώου του εθνικού δικαστικού μητρώου (KRS) του ενάγοντος ή, ελλείψει αριθμού KRS, τον αριθμό μητρώου του ενάγοντος σε άλλο οικείο μητρώο ή αρχείο, ή, εάν ο ενάγων δεν είναι φυσικό πρόσωπο και δεν υπέχει υποχρέωση καταχώρισης στο οικείο μητρώο ή αρχείο αλλά υπέχει την υποχρέωση να έχει NIP, να περιλαμβάνει τον αριθμό NIP του ενάγοντος

να περιλαμβάνει την ουσία της αγωγής ή προτάσεις και αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τις περιστάσεις που επικαλείται

να ορίζει επακριβώς την αξίωση και στις υποθέσεις που αφορούν περιουσιακά δικαιώματα να αναφέρει επίσης την αξία του αντικείμενου της διαφοράς, εκτός αν αντικείμενο της διαφοράς είναι ένα προσδιορισμένο χρηματικό ποσό

στις υποθέσεις στις οποίες ζητείται η επιδίκαση αξίωσης, να προσδιορίζει την ημερομηνία κατά την οποία η αξίωση κατέστη ληξιπρόθεσμη

να περιγράφει τα πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν την αξίωση και, εφόσον είναι αναγκαίο, να αιτιολογεί την αρμοδιότητα του δικαστηρίου

να αναφέρει αν οι διάδικοι προσέφευγαν σε διαμεσολάβηση ή άλλη εξωδικαστική μέθοδο επίλυσης της διαφοράς και, εάν δεν έχουν γίνει τέτοιες προσπάθειες, τους λόγους αυτού

να φέρει την υπογραφή του διαδίκου ή του νόμιμου εκπροσώπου του ή του νομικού εκπροσώπου του

να περιλαμβάνει κατάλογο παραρτημάτων.

Τα εξής έγγραφα θα πρέπει επίσης να εσωκλείονται με την αγωγή:

το πληρεξούσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο του (εφόσον η αγωγή κατατίθεται από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο)

αντίγραφα της αγωγής και των παραρτημάτων της για κοινοποίηση στους διαδίκους που μετέχουν στην υπόθεση και, εάν τα πρωτότυπα παραρτήματα δεν έχουν κατατεθεί στο δικαστήριο, αντίγραφο εκάστου για τους δικαστικούς φακέλους (στην ηλεκτρονική διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής, ηλεκτρονικά πιστοποιημένα αντίγραφα των παραρτημάτων πρέπει να εσωκλείονται με την αίτηση που κατατίθεται μέσω συστήματος διαβίβασης δεδομένων). Επιπλέον, μια αγωγή μπορεί να περιλαμβάνει: αιτήσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων, κήρυξης της απόφασης προσωρινά εκτελεστής και εκδίκασης της υπόθεσης ερήμην του ενάγοντος αιτήσεις που αφορούν την προπαρασκευή της συζήτησης (ιδίως, αιτήσεις κλήτευσης των μαρτύρων και των διορισμένων από το δικαστήριο εμπειρογνομόνων που υποδεικνύει ο ενάγων για παράσταση στη συζήτηση αιτήσεις διενέργειας αυτοψίας αιτήσεις να διαταχθεί ο εναγόμενος να παράσχει, για τη συζήτηση, έγγραφο που έχει στην κατοχή του και το οποίο είναι αναγκαίο για τη διεξαγωγή των αποδείξεων ή το αντικείμενο της αυτοψίας αιτήσεις παροχής αποδείξεων που κατέχουν άλλα δικαστήρια, υπηρεσίες ή τρίτοι για την προφορική ακρόαση).

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Καταρχήν, η διενέργεια δικαστικών διαδικασιών συνεπάγεται έξοδα. Τα δικαστικά έξοδα περιλαμβάνουν τέλη και δαπάνες.

Η υποχρέωση καταβολής των δικαστικών εξόδων βαρύνει τον διάδικο που καταθέτει στο δικαστήριο το δικόγραφο (συμπεριλαμβανομένης της αγωγής) που υπόκειται σε τέλη ή συνεπάγεται έξοδα. Εάν δεν καταβληθούν τα οφειλόμενα τέλη, το δικαστήριο καλεί τον διάδικο να τα καταβάλει εντός μίας εβδομάδας, άλλως το δικόγραφο θα επιστραφεί (εάν το δικόγραφο έχει κατατεθεί από διάδικο που έχει την κατοικία ή την έδρα του στην αλλοδαπή και δεν έχει αντιπρόσωπο στην Πολωνία, η προθεσμία καταβολής των τελών είναι τουλάχιστον ένας μήνας). Αν παρέλθει η προθεσμία χωρίς να καταβληθούν τα τέλη, το δικαστήριο επιστρέφει το δικόγραφο στον διάδικο. Το δικόγραφο που επιστρέφεται δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματα που ο νόμος συνδέει με την κατάθεση του δικογράφου στο δικαστήριο.

Εάν ειδική διάταξη ορίζει ότι δικόγραφο μπορεί να κατατεθεί μόνο μέσω συστήματος διαβίβασης δεδομένων (διαδικασία EPU), το δικόγραφο κατατίθεται με ταυτόχρονη καταβολή των τελών.

Τα δικόγραφα που έχει κατατεθεί από δικηγόρο, νομικό σύμβουλο ή σύμβουλο σε θέματα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (εάν υπόκεινται σε πάγιο ή αναλογικό τέλος βάσει της αξίας του αντικείμενου της διαφοράς, όπως την προσδιορίζει ο διάδικος) και για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί δεόντως τα συναφή τέλη επιστρέφονται από το δικαστήριο, χωρίς να κληθεί ο διάδικος να τα καταβάλει (άρθρο 1302 του ΚΠολΔ). Ο διάδικος μπορεί να καταβάλει τα τέλη σε διάστημα μιας εβδομάδας. Εάν καταβληθεί το απαιτούμενο ποσό των τελών, το δικόγραφο παράγει έννομα αποτελέσματα από την ημερομηνία της αρχικής κατάθεσής του. Τα εν λόγω έννομα αποτελέσματα δεν επέρχονται εάν το δικόγραφο επιστραφεί ξανά για τον ίδιο λόγο.

Τα ζητήματα που αφορούν τις αμοιβές των δικηγόρων ή των νομικών συμβούλων (όπως οι προθεσμίες πληρωμής) ρυθμίζονται με συμφωνία μεταξύ του πελάτη και του νομικού εκπροσώπου.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Τόσο τα φυσικά όσο και τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υποβάλουν αίτηση νομικής συνδρομής – για τον διορισμό από το δικαστήριο νομικού εκπροσώπου για τον χειρισμό της υπόθεσης (*pełnomocnik z urzędu*).

Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να ζητήσουν τον διορισμό δικηγόρου ή νομικού συμβούλου εφόσον καταθέσουν δήλωση ότι δεν είναι σε θέση να καταβάλουν την αμοιβή δικηγόρου ή νομικού συμβούλου χωρίς σοβαρές δυσχέρειες για τους ίδιους και τα μέλη της οικογένειάς τους.

Τα νομικά πρόσωπα (ή οι άλλες οργανωτικές μονάδες που έχουν από τον νόμο την ικανότητα διαδίκου) μπορούν να ζητήσουν τον διορισμό δικηγόρου ή νομικού συμβούλου εφόσον αποδείξουν ότι δεν έχουν επαρκείς πόρους για να καταβάλουν την αμοιβή του δικηγόρου ή του νομικού συμβούλου.

Το δικαστήριο θα κάνει δεκτή την αίτηση εάν κρίνει ότι η συμμετοχή δικηγόρου ή νομικού συμβούλου στην υπόθεση.

Στις διασυνοριακές διαφορές, το ζήτημα της απαλλαγής από τα έξοδα και της ανάθεσης της υπόθεσης σε διορισμένο από το δικαστήριο νομικό εκπρόσωπο ρυθμίζεται από τον νόμο της 17ης Δεκεμβρίου 2004 για το δικαίωμα νομικής συνδρομής στις αστικές διαδικασίες που διεξάγονται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για το δικαίωμα νομικής συνδρομής για τη φιλική διευθέτηση διαφοράς πριν από την κίνηση της διαδικασίας.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται επισήμως ασκηθείσα; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Η αγωγή θεωρείται ασκηθείσα από την κατάθεσή της. Ο ΚΠολΔ δεν προβλέπει την έκδοση πιστοποιητικού που να επιβεβαιώνει ότι η υπόθεση έχει ασκηθεί εγκύρως ενώπιον του δικαστηρίου.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Πληροφορίες για τις πράξεις που έχουν προγραμματιστεί ή διενεργηθεί στην υπόθεση μπορούν να ληφθούν από το δικαστικό γραφείο εξυπηρέτησης πολιτών (*Biuro Obsługi Interesanta, BOI*) του οικείου δικαστηρίου. Μπορείτε να πληροφορηθείτε τις ημερομηνίες των επόμενων δικαστικών συνεδριάσεων καλώντας τον τηλεφωνικό αριθμό του γραφείου εξυπηρέτησης πολιτών που αναγράφεται στον δικτυακό τόπο του δικαστηρίου και αναφέροντας τον αριθμό της υπόθεσης.

Τελευταία επικαιροποίηση: 12/10/2020

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.